

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Мета нашої роботи полягала у здійсненні теоретико-методологічного аналізу сутності та витоків поняття емоційної компетентності особистості, виявлення та розкриття структури та основних компонентів емоційної компетентності особистості та обґрунтування соціальної значущості феноменів емоційної компетентності та емоційного інтелекту як важливих якостей психологічного здоров'я особистості.

Методологічні та теоретичні аспекти дослідження емоційної компетентності та емоційного інтелекту, як інтегральних показників психологічного здоров'я, професійної успішності та особистісного благополуччя особистості відображено в багаточисельних працях закордонних та вітчизняних науковців (К. Саарні, Р. Бар-Он, Р. Баск, Х. Вайсбах, Д. Гоулман, У. Дакс, П. Селовей, Дж. Мейер, І. Андреева, Т. Березовська, Г. Березюк, І. Ветрова, Г. Горкова, С. Дерев'янка, І. Матійків, Е. Носенко, А. Панкратова, О. Сергієнко, О. Філатова, Г. Юсупов, О. Яковлева та ін.).

Не вдаючись до детального викладу вищезазначених теорій, зауважимо, що основні положення останніх публікацій з визначеної проблематики полягають у визначенні емоційної компетентності як загального інтегрального показника особистості, що ґрунтується на використанні ключових компетенцій емоційного інтелекту та інших здібностей і показників психологічного здоров'я особистості.

Аналіз літературних джерел, беззаперечно доводить, що емоційна компетентність є інтегральною властивістю особистості, що передбачає цілісний та прогресивний розвиток її емоційної сфери і забезпечує оптимальний рівень її психологічного здоров'я та функціонування. Це дозволяє розглядати емоційну компетентність як системну властивість особистості, що містить навички рефлексії, саморегуляції, емпатії та експресивності; виявляється у готовності та здатності людини гнучко керувати емоційними реакціями, як власними, так й інших людей, адекватно ситуаціям й умовам, що змінюються.

Отже, розвиток емоційної компетентності майбутніх медичних фахівців (лікарів) сприятиме їхньому професійному становленню й особистісному вдосконаленню, актуалізації адаптивних здібностей, збереженню здоров'я та запобіганню «професійного вигорання», гармонійному функціонуванню у соціумі, життєвим досягненням. Саме тому, на наше глибоке переконання, емоційна компетентність може і повинна виступати аспектом спеціального тренування в практиці підготовки сучасних лікарів, адже орієнтація у власному емоційному світі, а відтак, і адекватна поведінка дозволяє гармонійно взаємодіяти в професійному середовищі та з навколишнім світом.

Перспективами подальших розробок в сфері досліджень взаємозв'язку емоційної компетентності та психологічного здоров'я майбутніх лікарів, вбачаємо у проведенні емпіричних досліджень та розробці оптимальної програми розвитку емоційної компетентності з метою її реалізації освітньому процесі в медичних закладах освіти.

Мойсей А.А.

АКУШЕРСЬКА ПРАКТИКА У НАРОДНІЙ МЕДИЦИНІ БУКОВИНИ

Кафедра суспільних наук та українознавства

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Духовну культуру і побут українського суспільства неможливо уявити без звичаїв та різноманітних обрядів. Вони відображають не тільки етнічну своєрідність, але й естетику, моральні цінності, ментальність, історію народу.

Родильна обрядовість є важливим аспектом духовної культури. О. Боряк, яка достеменно вивчила постать баби-повитухи в українців, визначила її як носія спеціальних народних акушерських знань, основною функцією якої було надання допомоги породіллі (як раціональними, так і ірраціональними засобами) під час пологів. Вона завжди була жіночої статі, переважно похилого віку, досвідчена, „знаюча”, – джерелом її практичних знань були як досвід власних пологів, так і інших жінок. Народній акушерській практиці виявилися добре відомими такі ключові ідеї та концепції наукового акушерства, як мануальний вислід

вагіни, методи активізації черевної мускулатури, поворот плода за ніжку, постава породіллі під час пологів, її психотерапевтичне заспокоєння, оживлення дитини, способи відтинання пуповини, спеціальні дії при кровотечі, затримці посліду, зрушенні матки тощо.

Польові дослідження, проведені на території Південної Буковини, засвідчують, що в кожному селі існувала одна авторитетна моаша, яка користувалася довірою більшості сімей, та 2-3 бабки, до яких зверталися тільки у випадках крайньої необхідності. Моаша була шанованою особою в громаді. За відсутності моаши, її функції виконувалися старшою жінкою з родичок. У гірських умовах, коли хата від хати знаходилася на досить далекій відстані, бували випадки, коли пологи приймав чоловік, який чітко виконував вказівки своєї дружини.

Кількість повитух у населених пунктах Північної Буковини різнилася. Наприклад, в українських селах: Кам'яна, Лівінці, Добринівці; румунських селах: Молодія, Мамалига, зазвичай, практикувала одна моаша. Наявність двох повитух зареєстровано в українських селах: Банилові-Підгірному, Шипінцях, Усть-Путилі, 2-3 повитухи – в румунському селі Несвої, м. Новоселиці (змішаний населений пункт), українських населених пунктах: Кельменцях, Чорнівці, Іспасі, Дорошівцях, Онуті, Нижніх Станівцях Кіпманського р-ну, Старих Бросківцях та ін. В українському селі Бабині Вижницького району п'ять повитух надавали допомогу породіллям в різних кутах села. Критерії підбору кандидаток на роль моші в межах сучасної території Чернівецької області були аналогічні тим, що існували в українському етнічному просторі, так і тим, що були характерні для румунської сільської громади.

Отже, суттєвих відмінностей у сприйнятті ролі повитухи-моші на порубіжжі двох культур не виявлено. Вони були виявлені тільки в назвах та кількості родопомічниць. Нічого дивного в цьому немає, адже протягом століть ці два народи існували разом, впливаючи один на одного, змінюючи часом домінуючі ролі в просторі спільного проживання. Виходячи з фактологічного матеріалу, можна стверджувати, що з другої половини ХІХ ст., в нашому краї (як в австрійській, так і російській частинах) посилюється тиск офіційної соціально-медичної системи на повитух. Але співіснування акушерок і повитух, яке тривало десятиліттями, мало переважно неагресивний характер. Повитухи були підтримані православною церквою. У свою чергу, вони використовували церковну атрибутику, брали участь в церковних обрядах. Цей фактор був використаний атеїстичною радянською владою як додатковий аргумент в процесі заборони діяльності повитух. Починаючи з 1950-х років їх практика в нашому краї зникла.

Навчук Г.В.

ГУМАНІТАРНА ПІДГОТОВКА ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

*Кафедра суспільних наук та українознавства
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

На сучасному етапі розбудови незалежної, демократичної, правової Української держави нагальною справою української спільноти виступає проблема виховання нового покоління. Перегляд і переосмислення світоглядних орієнтацій, значні втрати духовних цінностей у суспільстві вимагають удосконалення шляхів і методів формування у студентської молоді якісно нового мислення та високого рівня національної самосвідомості. Більше того, загострення глобальних проблем на тлі сьогодення, зокрема подій на сході нашої держави, актуалізує питання громадянської позиції українців, їх духовної зрілості, мети і сенсу життя тощо. У зв'язку з цим роль суспільно-гуманітарних дисциплін у ВНЗ як важливого чинника у процесі формування висококваліфікованого й високоморального фахівця, гармонійної, цілісної, національно свідомої, патріотично спрямованої, громадсько-активної особистості стала предметом широкого обговорення.